Teastas Eorpach na Gaeilge

Meánleibhéal1 (B1)
Syllabus and guidelines for candidates

Lárionad na Gaeilge: Taighde, Teagasc agus Tástáil
Ollscoil Mhá Nuad

Meánleibhéal 1 (B1)

Syllabus and guidelines for candidates

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Table of Contents Pg

1. Purpose 5
2. General information 5
  2.1 Speaking and listening comprehension 6
  2.2 Reading comprehension 7
  2.3 Writing 7
  2.4 Irish culture 7
  2.5 Language specifications 7
Topaic 1: Cúlra agus áit chónaithe 8
Topaic 2: An teaghlach 12
Topaic 3: An teach 15
Topaic 4: Cúrsaí oibre 18
Topaic 5: Taisteal agus laethanta saoire 21
Topaic 6: Cúrsaí oideachais 24
Topaic 7: Caitheamh aimsire (spórt agus ceol) 28
Topaic 8: Bia agus deoch 32
Topaic 9: An saol laethúil 36
Topaic 10: Cúrsaí siopadóireachta 39
Topaic 11: An duine 43
Topaic 12: Coinní agus socruithe 46
Topaic 13: Ag foghlaim teangacha 49
Topaic 14: Caitheamh aimsire 53
Topaic 15: Ag labhairt faoin am atá amach romhainn 56
3. Guidelines for Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1) 59
  3.1 General information 59
  3.2 Listening comprehension 60
  3.3 Reading comprehension 61
  3.4 The writing examination 62
  3.5 The oral examination 64

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

1. *Purpose*

Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1) is a general proficiency examination for Irish. It is aimed primarily at adult learners of Irish. It is suitable for people in Ireland or abroad who are studying Irish at night classes or who are attending similar courses and who would like a qualification to attest to their ability in Irish.

The examination tests knowledge not only as described in the syllabus for this level but also that included in the syllabi for Bonnleibhéal 1 and Bonnleibhéal 2. Many candidates who undertake *Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)* have already passed the examination at Bonnleibhéal 2 (A2). The specifications which form the basis for *Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)* are broadly based on the descriptors for level B1 of the *Common European Framework of Reference for Languages* (2001). It is estimated that candidates who have achieved Bonnleibhéal 2 (A2) will be able to undertake this examination after an additional 350-400 hours of study. It should be noted that the examination itself is not, however, tied to any particular course of study.

Please note that since 2019:

(a) the five Institutions of Education in Ireland stipulate that candidates wishing to apply for the Professional Master in Education (PME - Primary Teaching) are required to take the *Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)* TEG oral examination. More information is available here.

(b) Candidates wishing to apply for the Bachelor of Education through the medium of Irish programme in Marino Institute of Education are required to take the *Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)* TEG full accreditation. More information is available here.

It should be noted, however, that all TEG examinations are general proficiency examinations.

In this document you will find information regarding:

Syllabus for *Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)*
Guidelines for *Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)*

2. *General information*

The specifications in this syllabus outline the minimum language level required to enable candidates to function within a defined subject range. The focus is on various language functions pertaining to particular topics and subject-matter. Examples are given of expressions which could be adopted by the candidates when using these functions. In addition, lists of useful vocabulary and phrases are provided. The lists of

vocabulary and expressions in this document are not exhaustive and candidates are advised of the need to also focus on topics and vocabulary that relate directly to their own interests and circumstances.

Below is a brief description of what candidates at this level can do in the various skills.

2.1 Speaking and listening comprehension

At this level, candidates will be able to participate, without prior preparation, in conversations on general topics that relate to their own lives and to subject matters with which they are familiar. They should be able to participate in simple exchanges of opinion and be able to develop an argument well enough to be followed without difficulty most of the time. They will be able to give reasons and explanations for opinions, plans and actions and be able to describe past experiences as well as future plans. However, they will be unable to express a complicated point of view.

They should be able to use and have good control of a wide range of simple vocabulary relating to everyday topics. They should not have to pause often in order to produce words and phrases associated with the topic. They should be able to produce longer stretches of connected speech, for example, describing a story in a series of pictures. They will also be able to cope with the grammatical challenges involved in successfully formulating question forms in various tenses as outlined in the specifications.

While the candidates' speech will be clear and easily understood, it is possible that their Irish will still be influenced by their mother tongues. At times, candidates will not successfully produce certain sounds and will mispronounce certain words, although this will not impede comprehension in a significant way.

Candidates at this level should be comfortable in maintaining communication through the use of appropriate strategies to deal with any difficulties, for example, asking for repetition, or reformulation, clarification etc. and will be comfortable in using the everyday appropriate forms of greetings, farewell etc.

Candidates may use their own dialectal preference and, at this level, it is expected that they show some awareness/consistency as regards the basic conventions of that particular dialect, for example, the use of séimhiú or urú in the dative case.

Candidates are expected to be able to communicate with reasonable accuracy in familiar or predicable contexts and display generally good control of the main grammatical structures outlined in the specifications. Errors will occur, but it will be clear what the candidate is trying to express.

Candidates at this level will understand the main points as well as the general messages and specific details of clear, standard speech on familiar matters. This

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

includes general conversations as well as radio and TV programmes and other recorded material, as long as they relate to common, everyday topics.

2.2 Reading comprehension

At this level, candidates will be able to understand the general meaning of written texts on subject matters with which they are familiar, for example, simple, non-specialist articles online and in newspapers, magazines and pamphlets on cultural events, hobbies and so forth. They will understand descriptions of events, feelings, wishes and so on, as expressed in everyday texts such as letters, blogs and brochures.

They will be able to scan longer factual texts to locate specific information and will be able to recognise significant points and main conclusions in argumentative texts. Candidates will be able to handle texts that consist mainly of high frequency everyday language but will not be able to handle abstract subject matters or material that contains less commonly-used vocabulary.

2.3 Writing

At this level, candidates will be able to write simple, short notes, for example e-mail messages and simple, personal letters providing factual information about events or descriptions of activities. They will be able to write accounts in a simple, connected text on a range of familiar subjects describing experiences, feelings and opinions.

They will be expected to able produce short connected texts using appropriate vocabulary and conjunctions. Candidates are expected to be able to correctly use the grammatical structures as outlined in the specifications below. While it is expected that they will occasionally make errors, these errors should not cause the reader any significant comprehension difficulties.

2.4 Irish culture

Candidates should have some knowledge of various aspects of Irish culture, especially those relating to the Irish language and the Gaeltacht, for example, place names, major festivals, Gaelic games and the Irish language media. While cultural knowledge is not directly tested in the examination, aspects of Irish culture are likely to arise in themes and subjects which appear in examination materials.

2.5 Language specifications

Comprehensive details of the topics, functions, vocabulary, grammatical structures etc. on which this examination is based are available below.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 1: Cúlra agus áit chónaithe

Feidhmeanna		Samplaí
1.1	Ag cur ceist ar dhuine faoina (h)ainm agus ag freagairt na ceiste sin.	Cén chéad ainm atá ort? / Cén t-ainm baiste atá ort? Niall. Cén sloinne atá ort? Mac Gearailt.
1.2	Ag fiafraí de dhaoine cé as iad agus ag freagairt na ceiste sin.	Cé as tú/sibh? Cad as duit/daoibh? Is as an Pholainn mé/dom ach tá mé i mo chónaí i mBaile Átha Cliath anois.
1.3	Ag cur ceiste faoi náisiúntacht agus ag freagairt na ceiste sin.	An as an Danmhairg tú? Ní hea, is as an Iorua mé. An Sualannach tú? Is ea. Rugadh mé in aice le Stócólm.
1.4	Ag fiafraí de dhuine cén seoladh atá aige/aici agus ag freagairt na ceiste sin.	Cén seoladh atá agat? Uimhir a cúig, Bóthar an Bhaile Bhuí. Uimhir fiche a dó, Ascaill Uí Ghríofa.
1.5	Ag lorg eolais faoin áit a bhfuil daoine ina gcónaí agus ag tabhairt an eolais sin.	Cén áit a bhfuil sé sin go díreach? Tá sé i lár na cathrach. Tá sé ar imeall na cathrach/an bhaile. Tá sé díreach in aice na farraige. Tá sé i mbruachbhaile fiche nóiméad ón chathair.
1.6	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi áiseanna.	An bhfuil áiseanna maithe sa cheantar? Tá áiseanna den scoth ann. Tá ionad siopadóireachta i lár an bhaile. Tá siopa grósaera díreach in aice liom.
1.7	Ag rá go bhfuil gá le háiseanna faoi leith.	Tá ionad spóirt ag teastáil don aos óg. Tá gá le páirc nua peile.
1.8	Ag lorg tuairimí faoi cheantar.	An maith leat an áit? An dtaitníonn an ceantar leat?
1.9	Ag cur tuairimí dearfacha in iúl faoi cheantar.	Is breá liom é. Tá mé díreach in aice leis na sléibhte agus na coillte. Tá sé go deas. Is breá liom an trá. Tá a lán feirmeacha in aice liom.
1.10		

	Ag cur tuairimí diúltacha in iúl faoi cheantar.	Bíonn sé an-torannach ag an deireadh seachtaine. Bíonn an iomarca tráchta ann uaireanta.

Gramadach	**Samplaí**
An chopail *(ceisteanna agus freagraí)*	Is as an Danmhairg mé. An as Meiriceá tú? Is ea/ní hea.
Uimhir agus comhaireamh (a haon, a dó *agus araile)*	Tá mé i mo chónaí ag uimhir tríocha is a dó.
I lár + ar imeall an tuiseal ginideach	I lár an bhaile/ar imeall na cathrach. (*is leor na samplaí seo)*

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Stór focal	Samplaí
Tíortha agus náisiúntachtaí	An Bheilg (Beilgeach) An Ollainn (Ollannach) An tSualainn (Sualannach) An Iorua (Ioruach) An Pholainn (Polannach) An Ghréig (Gréagach) An Rúis (Rúiseach)
Seoladh	Bóthar Sráid Ascaill Plás Céide Cearnóg Páirc
Ionad/suíomh	Sa chathair/ar imeall na cathrach Sa bhaile/ar imeall an bhaile Díreach in aice leis an fharraige I mbruachbhaile
Gnéithe geografacha	Sliabh/sléibhte Abhainn/aibhneacha Loch/lochanna Páirc/páirceanna Cnoc/cnoic Oileán/oileáin Trá/tránna
Áiseanna	Ionad siopadóireachta Ionad aclaíochta Siopa athláimhe/siopa carthanais Siopa búistéara Bácús Siopa poitigéara Siopa nuachtán Siopa grósaera

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Na príomhphointí maidir le hainm iomlán, seoladh agus náisiúntacht a thabhairt. Eolas a thabhairt faoin áit a bhfuil siad ina gcónaí, mar shampla an áit ina bhfuil sé suite, na háiseanna atá le fáil ann agus na tuairimí atá acu féin faoin áit. Beidh na hiarrthóirí in ann ceisteanna a chur ar dhaoine eile faoi na hábhair chéanna. Ceisteanna a chur agus cur síos measartha bunúsach faoi na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Beidh na hiarrthóirí in ann na príomhnithe a bhaineann leis an ábhar seo a aithint, ar fhoirmeacha coitianta nó in ailt, mar shampla. ***Scríobh*** Beidh na hiarrthóirí in ann na príomhshonraí a bhaineann leo féin a scríobh ar fhoirmeacha agus ar cheistneoirí. Beidh siad in ann cuntas a scríobh faoin áit a bhfuil cónaí orthu féin, mar shampla i litir fhoirmiúil nó i dtéacs pearsanta.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 2: An teaghlach

Feidhmeanna		Samplaí
2.1	Ag cur baill éagsúla den teaghlach in aithne.	Seo mo dheartháir céile, Pól. Seo mo chuid garpháistí, Brian agus Aoife. Ar chas tú le mo mháthair chéile, Nuala?
2.2	Ag rá go bhfuil sé go deas bualadh le duine.	Tá sé go deas bualadh leat, a Phóil.
2.3	Ag fiafraí de dhaoine an bhfuil gaol acu le duine eile agus ag freagairt na ceiste sin.	An bhfuil gaol agat le Micheál? *nó* An bhfuil tú muinteartha do Mhicheál? Tá. Is col seisreacha muid. Tá. Is é Micheál m'uncail.
2.4	Ag fiafraí de dhaoine an bhfuil páistí acu agus ag freagairt na ceiste sin.	An bhfuil páistí agat?/ An bhfuil clann agat? Tá cúpla againn. Seán agus Aoife.
2.5	Ag plé cúrsaí aoise.	Cé acu is sine, Pól ná Bríd? Tá Pól cúpla bliain níos sine ná Bríd. An í Áine is óige? Is í. Tá sí trí bliana níos óige ná Eoghan. Is é Pól an dara duine is óige sa teaghlach.
2.6	Ag tagairt do rudaí faoi leith a bhaineann leis an teaghlach.	Ar chuala tú go bhfuil Sandra agus Aodán geallta? Tá siad le pósadh an bhliain seo chugainn. Rugadh buachaill beag do Shorcha an tseachtain seo caite. Pósadh m'athair agus mo mháthair fiche bliain is an lá inniu. Tá cóisir againn inniu. Tá mo bhreithlá ann amárach.
2.7	Ag déanamh comhghairdeas le duine nó ag guí ratha.	Comhghairdeas. Lá breithe sona duit. Go maire tú an céad. Sin dea-scéal.

Gramadach	**Samplaí**
An chopail (*ceisteanna agus freagraí*)	An í Bríd is óige? Is í. Ní hí. Is é Eoin is óige.
Fiche bliain – Na horduimhreacha An tuiseal gairmeach An aidiacht shealbhach An aidiacht bhriathartha	Trí bliana is fiche Cúig bliana agus dhá scór An dara/an tríú/an ceathrú… A Phóil A Éamoinn A Shinéad A Aoife Mo mháthair (m'athair) Do dheartháir (d'athair) A dheirfiúr/a deirfiúr (A athair/a hathair) Ár ngaolta (ár n-athair) Bhur gcairde (bhur n-athair) A bpáistí (a n-athair) Geallta Pósta

Stór focal	**Samplaí**
Daoine	Garpháiste/garpháistí Garmhac/garmhic Gariníon/gariníonacha Máthair chéile Athair céile Deartháir céile/deartháireacha céile Deirfiúr chéile/deirfiúracha céile Leasmháthair Leasathair Leasmhac Leasiníon Leasdeartháir/leasdeartháireacha Leasdeirfiúr/leasdeirfiúracha Col ceathar/col ceathracha Col seisir/col seisreacha Cúpla Leanbh/leanaí Babaí Naíonán/naíonáin

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Cur síos iomlán a thabhairt ar a dteaghlach agus a stádas pósta. Beidh siad in ann cúrsaí aoise a phlé, daoine a chur in aithne dá chéile agus labhairt faoi ócáidí teaghlaigh. Beidh siad in ann ceisteanna faoi na hábhair chéanna a chur ar dhaoine eile. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Focail agus nathanna a bhaineann le cúrsaí teaghlaigh a thuiscint ar fhoirmeacha agus ar cheistneoirí. Píosaí leanúnacha faoin ábhar a thuiscint i gcuntais scríofa. ***Scríobh*** An t-eolas cuí a bhaineann leo féin a scríobh ar fhoirmeacha agus ar cheistneoirí. Cuntas simplí a scríobh faoina dteaghlach féin.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 3: An teach

Feidhmeanna		Samplaí
3.1	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi lóistín.	Cá bhfuil tú ag cur fút anois, a Mháire? Tá árasán ar cíos agam i lár na cathrach. Bhí mé i nGaillimh ach d'aistrigh mé go Luimneach cúpla seachtain ó shin. Cheannaigh mé féin agus mo dheirfiúr teach i gCorcaigh.
3.2	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi theach.	An teach scoite atá ann? Ní hea, ach teach leathscoite. An bhfuil gairdín ann? Tá gairdín breá mór ann. An bhfuil an teach mór? Tá sé mór go leor. Tá trí sheomra leapa ann.
3.3	Ag lorg agus ag tabhairt tuairimí faoi lóistín.	An bhfuil tú sásta leis an árasán? Tá sé ceart go leor. Ba bhreá liom teach a cheannach amach anseo. Tá an tiarna talún an-lách.
3.4	Ag ainmniú na seomraí sa teach.	Seomra bia Seomra staidéir Áiléar
3.5	Ag ainmniú rudaí éagsúla atá le fáil sa teach.	Teilifíseán Leabhragán Cithfholcadán
3.6	Ag lorg agus ag tabhairt tuairimí faoi áit chónaithe.	An bhfuil tú sásta leis an teach? Tá, tá sé breá compordach. Tá sé iontach lárnach. Níl na comharsana róchairdiúil. Tá an ceantar iontach ciúin.
3.7	Ag labhairt faoi rudaí a bhíonn le déanamh sa teach nó sa ghairdín.	Tá an teas lárnach le deisiú. Tá díon nua de dhíth. Tá na fuinneoga agus na doirse le péinteáil. Caithfidh mé crainn agus plandaí a chur sa ghairdín. Caithfidh mé inneall nua níocháin a cheannach.

Gramadach	Samplaí
Uimhir iolra na n-ainmfhocal	Doras – na doirse Fuinneog – na fuinneoga Crann – na crainn Planda – na plandaí

Stór focal	Samplaí
Ginearálta	Árasán Teach scoite Teach leathscoite Teach sraithe Seomra bia Seomra staidéir Áiléar Íoslach Garáiste Gairdín
Seirbhísí	Teas (lárnach) Leictreachas Gás Ola Guthán Cuir as Cuir ar siúl/las Ní oibríonn x Tá x briste
Troscán agus trealamh sa seomra suí	Teilifíseán Leabhragán Teallach Cathaoir uilleach Cófra
Troscán agus trealamh sa chistin	Cócaireán Reoiteoir Doirteal Inneall níocháin Niteoir soithí

Stór focal	Samplaí
Troscán agus trealamh sa seomra folctha	Folcadán Cithfholcadán Gallúnach Scuab fiacla Rásúr Scuab ghruaige Cíor
Troscán agus trealamh sa seomra leaba	Tarraiceán/tarraiceáin Tábla maisiúcháin Vardrús Scáthán

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Cur síos a dhéanamh ar theach cónaithe nó lóistín agus na príomhrudaí atá le fáil i dteach a ainmniú. Tuairimí a chur in iúl faoi theach/lóistín agus labhairt faoin obair is coitianta a bhíonn le déanamh i dteach nó sa ghairdín. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Cur síos simplí agus tuairimí a bhaineann le tithe agus lóistín a thuiscint. ***Scríobh*** Cuntas simplí a scríobh faoin chineál lóistín atá acu féin.

Topaic 4: Cúrsaí oibre

Feidhmeanna		**Samplaí**
4.1	Ag fiafraí de dhaoine cén obair a dhéanann siad agus ag freagairt na ceiste sin.	Cén post/tslí bheatha atá agat? Bím ag obair le ríomhairí. Bím ag plé leis an phobal. Tá mé i gceannas ar chomhlacht ríomhairí.
4.2	Ag labhairt faoi do stádas oibre.	Tá conradh trí bliana agam. Briseadh as mo phost mé le gairid. Tá mé ar thaithí oibre faoi láthair. Ailtire a bhí ionam ach d'éirigh mé as mo phost an bhliain seo caite.
4.3	Ag déanamh cur síos ar an obair a dhéanann tú ó lá go lá.	Bím san oifig ar maidin, de ghnáth. Bíonn cruinnithe agam san iarnóin, uaireanta. Bím ag deisiú carranna.
4.4	Ag cur síos ar dhálaí oibre.	Tá na huaireanta fada go leor. Tá uaireanta solúbtha agam. Bíonn an deis agam ragobair a dhéanamh anois agus arís.
4.5	Ag cur ceist ar dhaoine faoi na pleananna atá acu agus ag freagairt na ceiste sin.	An bhfuil tú chun fanacht sa phost atá agat? Tá, tá mé breá sásta anseo. Níl mé cinnte. Chonaic mé cúpla fógra spéisiúil sa nuachtán le gairid.
4.6	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi chúrsaí earcaíochta.	Ar chuir tú isteach ar an phost? Chuir. Tá agallamh agam an tseachtain seo chugainn. Bhí fógra sa nuachtán ag an deireadh seachtaine. Tá folúntas sa chomhlacht faoi láthair.
4.7	Ag fiafraí de dhaoine cad é mar a d'éirigh leo ag agallamh agus ag freagairt na ceiste sin.	Cad é mar a d'éirigh leat ag an agallamh? Go maith. Fuair mé an post. Níor éirigh liom.

Gramadach	**Samplaí**
Ainmfhocail agus an t-alt	An post An t-agallamh An siopa An bhliain An oifig An tslí bheatha
Réamhfhocail + an t-alt + ainmfhocail a thosaíonn le guta	Bím ag plé leis an ailtire. Bhí mé ag an agallamh. Bhí sí ag caint faoin innealtóir. Bhí sí ag caint faoin áit.

Stór focal	**Samplaí**
Poist	Ailtire Búistéir Fear/bean dóiteáin Léachtóir Glantóir Gruagaire Leabharlannaí Tiománaí Leictreoir Pluiméir Polaiteoir Innealtóir
Dálaí oibre	Ragobair Uaireanta oibre Uaireanta solúbtha An ceardchumann Ardú pá/ardú tuarastail
Cúrsaí earcaíochta	Folúntas Fógra Cur isteach ar phost Agallamh

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Beidh na hiarrthóirí ábalta…

Labhairt agus éisteacht
A rá cén cineál oibre atá ar siúl acu agus na gnáthrudaí a dhéanann siad san obair ó lá go lá. Beidh siad in ann cur síos a dhéanamh ar na dálaí oibre atá acu agus na pleananna atá acu maidir le cúrsaí oibre. Beidh siad in ann eolas a thabhairt agus a lorg faoi chúrsaí earcaíochta. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí.

Léamh
Gnáthchuntais ar chúrsaí oibre a thuiscint, chomh fada agus nach bhfuil aon ghá le saineolas nó saintéarmaí, mar shampla ailt, litreacha nó fógraí folúntais.

Scríobh
Litir shimplí iarratais a scríobh. Soiléiriú a lorg i bhfoirm scríofa maidir le dálaí oibre. Nótaí simplí a scríobh dóibh féin le linn cruinnithe ar ábhar a bhaineann lena réimse oibre féin. Cur síos a scríobh faoin phost atá acu, an obair a dhéanann siad ó lá go lá, na dálaí oibre atá acu agus na pleananna atá acu ó thaobh na hoibre de.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 5: Taisteal agus laethanta saoire

Feidhmeanna		**Samplaí**
5.1	Ag fiafraí de dhaoine an raibh siad ar laethanta saoire agus ag freagairt na ceiste sin.	An raibh tú thar lear i mbliana? Bhí, chaith mé mí i Meiriceá Theas. Chaith mé cúpla seachtain ag taisteal san Afraic.
5.2	Ag tabhairt eolais faoin lóistín a bhí agat ar laethanta saoire.	Fuaireamar árasán ar cíos. D'fhanamar i dteach lóistín. D'fhanamar i láithreán campála.
5.3	Ag cur lóistín in áirithe (*comhrá duine le duine agus ar an teileafón*).	Ba mhaith liom seomra singil a chur in áirithe, le do thoil. An bhfuil seomra dúbailte agat don tríú lá déag d'Aibreán?
5.4	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoin chostas a bhaineann le lóistín.	Cá mhéad a chosnaíonn sé? Caoga euro san oíche atá ar sheomra dúbailte. An bhfuil an bricfeasta san áireamh? Tá/níl.
5.5	Ag labhairt faoin chostas a bhaineann le lóistín.	An raibh an t-árasán costasach? Bhí sé ceart go leor, timpeall ceithre chéad sa tseachtain agus bhí an leictreachas san áireamh ansin.
5.6	Ag labhairt faoi na rudaí a dhéanann daoine ar laethanta saoire.	Bhí a lán rudaí le déanamh. Thugamar cuairt ar sheanchaisleán agus ar chúpla iarsmalann. Bhí na margaí an-saor ar fad. Chaitheamar dhá lá ag sciáil.
5.7	Ag labhairt faoi chúrsaí taistil.	Fuaireamar gluaisrothar ar cíos. Thógamar an bád farantóireachta ón Aithin go Santorini. Bhíomar in aice leis an stáisiún traenach. Bhí na tacsaithe an-daor ar fad.
5.8	Ag cur tuairimí in iúl faoin aimsir.	Bhí sé tirim an chuid is mó den am. Bhí an aimsir rófhuar domsa. Bhí mí-ádh orainn mar bhí sé ag stealladh báistí an t-am ar fad. Bhí an t-ádh orainn mar bhí an aimsir iontach maith.

Gramadach	**Samplaí**
An t-ainmfhocal uatha agus iolra	Caisleán – caisleáin Margadh – margaí Bialann – bialanna
Dátaí	An chéad lá d'Eanáir An dóú/dara lá déag d'Fheabhra An t-ochtú lá is fiche de Mhárta An fichiú lá d'Aibreán…
An réimír *sean-*	Seanchaisleáin

Stór focal	**Samplaí**
Mór-ranna agus tíortha	An Eoraip An Afraic An Áis Meiriceá Thuaidh Meiriceá Theas An Astráil
Lóistín	Teach lóistín Árasán (ar cíos) Láithreán campála (puball) Seomra singil Seomra dúbailte
Rudaí le déanamh ar laethanta saoire	Caisleán/caisleáin Iarsmalann/iarsmalanna Margadh/margaí Ardeaglais/Ardeaglaisí Bialann/bialanna An trá/a bheith i do luí ar an trá Ag sciáil
Cúrsaí taistil	An t-aerfort Eitleán An bád farantóireachta Stáisiún na mbusanna Stáisiún na dtraenacha Tacsaí /tacsaithe

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Stór focal	Samplaí
Aimsir	Aimsir mhaith Drochaimsir Tirim Gaofar Brothallach Ag cur báistí/ag stealladh báistí Siocán Oighear
Ginearálta	Málaí (a phacáil) Pas Árachas taistil

Beidh na hiarrthóirí ábalta…

Labhairt agus éisteacht

Cur síos a dhéanamh ar an áit a raibh siad ar laethanta saoire, an lóistín a bhí acu, an costas a bhain leis, an aimsir a bhí ann agus na rudaí a rinne siad le linn na laethanta saoire. Beidh siad in ann seomra a chur in áirithe in óstán nó i dteach lóistín, duine le duine nó ar an teileafón. Ceisteanna a chur ar dhaoine eile faoi na hábhair chéanna. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí.

Léamh

Cur síos bunúsach ar na nithe thuas a thuiscint. Ailt, bróisiúir, leathanaigh lín agus araile.

Scríobh

Cur síos a scríobh faoi na laethanta saoire a bhí acu, mar shampla i litir, i gcárta poist nó i dteachtaireacht ríomhphoist chuig cara.

Topaic 6: Cúrsaí oideachais

Feidhmeanna		**Samplaí**
6.1	Ag fiafraí cad é atá ar siúl ag duine/daoine agus ag freagairt na ceiste sin.	Cad é atá ar siúl ag do mhac Pól? Tá sé ag freastal ar an mheánscoil go fóill. Tá sé sa dara bliain san ollscoil. Thosaigh sé ar rang oíche sa ríomhaireacht ansin le déanaí.
6.2	Ag fiafraí cad iad na hábhair atá ar siúl ag duine/daoine agus ag freagairt na ceiste sin.	Cad iad na hábhair atá ar siúl aige? Béarla agus Gearmáinis. Cén cúrsa atá á dhéanamh aige/aici? Tá sé ag déanamh staidéar ar an Stair.
6.3	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi na cáilíochtaí atá agat.	Cad iad na cáilíochtaí atá agat? Fuair mé dioplóma sa Fhraincis le gairid. Fuair sí céim san eolaíocht sa bhliain dhá mhíle a cúig déag.
6.4	Ag cur rogha in iúl.	B'fhearr liom an Stair ná an Béarla. Bhí an Ghearmáinis níos deacra ná an Fhraincis.
6.5	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi chúrsaí/ranganna.	Cén uair a bheidh an cúrsa sin ag tosú? An chéad Luan den mhí seo chugainn. Cá mhéad leibhéal a bheidh ann? Trí leibhéal: bunrang, meánrang agus ardrang. Cén costas atá air? Dhá chéad euro. Cá fhad a mhairfidh an cúrsa? Deich seachtaine ar fad.
6.6	Ag lorg agus ag tabhairt tuairimí faoi chúrsa.	An dtaitníonn an cúrsa leat? Tá an t-ábhar an-deacair. Bíonn an iomarca le léamh. Cad é do bharúil faoin chúrsa? Tá an t-ábhar iontach spreagúil. Tá sé ceart go leor, ach tá mé buartha faoi na scrúduithe.

Gramadach	Samplaí
Céimeanna comparáide na haidiachta (*na cinn rialta agus neamhrialta*)	***3.*** Níos deacra Níos suimiúla Is deise Is fusa
Úsáid an réamhfhocail *ar* + séimhiú	Ag freastal ar chlochar. Ag déanamh staidéar ar an Fhraincis.
An aimsir fháistineach de na briathra rialta agus neamhrialta (*ceisteanna, freagraí agus ráitis*)	Beidh an rang ag tosú go luath. Nach mbeidh tú i láthair? Beidh/ní bheidh. Cén cúrsa a dhéanfaidh tú an téarma/seimeastar seo chugainn?

Stór focal	Samplaí
	4.
Ionaid oideachais	Naíonra Bunscoil Meánscoil Ollscoil Coláiste Institiúid Teicneolaíochta
Ábhair *(móide na cinn atá déanta nó á ndéanamh ag na hiarrthóirí)*	Gaeilge Béarla Matamaitic Teangacha (Fraincis/Gearmáinis/Iodáilis) Tíreolaíocht Ríomhaireacht Eacnamaíocht Eolaíocht Ealaín Staidéar gnó Stair
Cáilíochtaí *(móide cibé cáilíochtaí atá i dtír an fhoghlaimeora)*	An Teastas Sóisearach An Ardteistiméireacht Teastas Dioplóma Céim Iarchéim
Ginearálta	Cúrsa Rang oíche Bunrang Meánrang Ardrang Scrúdú/scrúduithe

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Cur síos bunúsach a thabhairt ar an oideachas a fuair siad agus na hábhair a ndearna siad staidéar orthu agus ar na cáilíochtaí atá acu. Eolas bunúsach a lorg agus a thuiscint faoi chúrsa nó faoi rang. Tuairimí a chur in iúl agus a lorg faoi chúrsaí. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Cur síos bunúsach ar na nithe thuas a thuiscint. Na príomhphointí eolais a bhaineann leis na hábhair seo a thuiscint in ailt, i mbróisiúir agus ar leathanaigh ghréasáin, mar shampla bileoga bolscaireachta/foirmeacha iarratais do ranganna nó do chúrsaí oíche. ***Scríobh*** Cur síos a scríobh faoi na cáilíochtaí atá acu féin. Foirmeacha simplí iarratais i gcomhair cúrsa/ranga a líonadh.

Topaic 7: Caitheamh aimsire (spórt agus ceol)

Feidhmeanna		Samplaí
7.1	Ag cur ceist ar dhaoine faoin chaitheamh aimsire atá acu agus ag freagairt na ceiste sin.	Cad é an caitheamh aimsire atá agat? Is breá liom ceol. Is breá liom a bheith ag éisteacht le ceol clasaiceach. Cad é a dhéanann tú nuair a bhíonn am saor agat? Nuair a bhíonn aimsir mhaith ann, téim ag snámh san fharraige. Cad é a dhéanann tú ag an deireadh seachtaine? Ní dhéanaim mórán, de ghnáth, ach uaireanta, téim chuig cluiche peile le mo mhac.
7.2	Ag fiafraí de dhaoine an ndéanann siad rud faoi leith.	An féidir leat aon uirlis cheoil a sheinm? Bím ag seinm ar an ghiotár ag seisiúin sa teach tábhairne anois is arís. An gcanann tú? Bím ag canadh le banna ceoil áitiúil.
7.3	Ag lorg tuairimí faoi chúrsaí ceoil.	Cad a cheapann tú den dlúthdhiosca nua atá ag X nó Y? An maith leat an t-amhrán nua atá X nó Y?
7.4	Ag cur tuairimí in iúl faoi chúrsaí ceoil.	Measaim go bhfuil an sean-nós leadránach. Tá an singil nua le X ar fheabhas.
7.5	Ag cur tuairimí in iúl faoi chúrsaí spóirt.	Ní dóigh liom go bhfuil foireann mhaith ag Éirinn faoi láthair. Ní fheictear dom go bhfuil aon chontúirt ag baint le dornálaíocht.
7.6	Ag fiafraí de dhaoine an bhfuil ballraíocht acu in eagraíocht agus ag freagairt na ceiste sin.	An bhfuil tú i do bhall d'aon chlub nó d'aon chumann? Tá mé i mo bhall de chlub peile. Tá mé sa chumann dornálaíochta le cúpla bliain anuas.
7.7	Ag tabhairt eolais faoi imeachtaí na n-eagraíochtaí sin.	Casaimid le chéile uair sa tseachtain.

		Bíonn cleachtadh againn gach maidin Dé Domhnaigh. Bíonn cúpla comórtas ar siúl sa samhradh.

Gramadach	**Samplaí**
Caint indíreach *(dearfach agus diúltach san aimsir láithreach agus san aimsir chaite)*	Tá an grúpa sin go maith. Is/ní dóigh liom go bhfuil an grúpa… Bím ag ceol le grúpa áitiúil. Deir Pól go gcasann sé le grúpa áitiúil. Bhí mé ag an cheolchoirm. Dúirt Seán go raibh sé ag an cheolchoirm.
Ainmfhocal + aidiacht	Foireann mhór Aclaíocht mhaith Aimsir bhreá
An aidiacht shealbhach + ainmfhocal + an réamhfhocal *de*	Tá mé i mo bhall de chlub peile. An bhfuil tú i do bhall de chlub spóirt? Tá sí ina ball den chlub áitiúil. Táimid go léir inár mbaill den chumann.

Stór focal	**Samplaí**
Cineálacha ceoil	Ceol traidisiúnta
	Ceol clasaiceach
	Ceol tíre
	Popcheol
	Rac-cheol
	Na gormacha
	Snagcheol
Uirlisí ceoil	An pianó
	An giotár
	An fheadóg stáin
	An fheadóg mhór
	An fhidil
	An bodhrán
	An chláirseach
Ceol (*ginearálta*)	An ceoltóir/na ceoltóirí
	An t-amhránaí/na hamhránaithe
	An t-amhrán/na hamhráin
	Banna/grúpa ceoil
	Cór
	Dlúthdhiosca
	An t-albam

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Stór focal	Samplaí
Cineálacha spóirt	Camógaíocht Dornálaíocht Haca Cruicéad Rásaíocht capall Rásaíocht gluaisteán Téigh + ag bádóireacht/ag seoltóireacht/ag marcaíocht/ag dreapadóireacht
Spórt (*ginearálta*)	An fhoireann Imreoir/imreoirí Réiteoir Comórtas Traenáil Aclaí Aclaíocht Bhí/beidh an bua ag… Chaill siad an cluiche.
Na séasúir	An geimhreadh An samhradh An fómhar An t-earrach

Beidh na hiarrthóirí ábalta…

Labhairt agus éisteacht

Labhairt faoi chúrsaí ceoil agus spóirt i gcomhthéacs a saoil féin. Beidh siad in ann tuairimí a chur in iúl agus a lorg faoi nithe éagsúla a bhaineann le ceol agus spórt agus faoi eagraíochtaí a bhfuil siad féin páirteach iontu.

Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí.

Léamh

Na príomhsmaointe in ailt faoi chúrsaí ceoil agus spóirt a thuiscint. Bileoga, bróisiúir nó aon bholscaireacht eile a bhaineann le himeachtaí ceoil/spóirt agus caitheamh aimsire go ginearálta a thuiscint.

Scríobh

Cur síos simplí a scríobh faoin spéis atá acu féin i gcúrsaí spóirt agus ceoil.

Bileog/bróisiúr simplí a chur le chéile ag fógairt ócáid spóirt nó ócáid cheoil agus ag tabhairt eolais mar seo a leanas: am, áit agus costas.

Topaic 8: Bia agus deoch

Feidhmeanna		Samplaí
8.1	Ag fiafraí de dhaoine cén cineál bia a thaitníonn leo agus ag freagairt na ceiste sin.	An maith leat bia Iodálach? Is breá liom é. Cén cineál bia a thaitníonn leat? Tá dúil mhór agam i mbia Síneach. Taitníonn gach cineál bia liom. Is fearr liom bia Francach
8.2	Ag tabhairt cuireadh do dhaoine.	Ar mhaith leat dul le haghaidh cupán caife liom amárach? Ar mhaith leat dinnéar a ithe liom oíche Shathairn seo chugainn?
8.3	Ag glacadh le cuireadh nó ag diúltú do chuireadh.	Ba bhreá liom, bheadh sé sin go deas. Tá brón orm ach beidh cuairteoirí agam an deireadh seachtaine seo.
8.4	Ag cur tábla in áirithe.	Ba mhaith liom tábla a chur in áirithe do bheirt, le do thoil. Cinnte, cén uair go díreach? Dé Sathairn ag leathuair tar éis a hocht. Beidh sé sin ceart go leor. Tabhair dom d'ainm agus uimhir theagmhála, le do thoil. Pól Ó Sé agus is í an uimhir atá agam ná 7689654.
8.5	Ag fiafraí an bhfuil tábla saor.	An bhfuil tábla agat do bheirt, le do thoil?
8.6	Ag fiafraí de dhaoine cad é ba mhaith leo le hithe.	Céard a bheidh agat/agaibh? Céard ba mhaith leat/libh?
8.7	Ag ordú bia.	Beidh an sailéad agam don chéad chúrsa agus ansin beidh an trosc agam don phríomhchúrsa.
8.8	Ag cur ceisteanna faoin bhia.	An bhfuil gairleog san anlann? An bhfuil cnónna ann? Ní réitíonn siad liom.
8.9	Ag fiafraí de dhaoine ar mhaith leo milseog a bheith acu agus ag freagairt na ceiste sin.	Ar mhaith leat/libh milseog a bheith agat? Níor mhaith, go raibh maith agat. Cupán caife go díreach. Beidh an sailéad torthaí agam(sa), le do thoil.

Feidhmeanna		**Samplaí**
8.10	Ag cur tuairimí in iúl faoi bhéile.	Tá na pónairí seo róbhruite. Nach gceapann tú go bhfuil an fíon seo rud beag searbh? Tá an t-uibheagán seo iontach uisciúil. Sílim go bhfuil an tseirbhís an-mhall. Tá an t-iasc seo deas úr. Bhí an béile ar fheabhas ar fad, nach raibh? Ní dóigh liom go bhfuil mórán ar an bhiachlár d'fheoilséantóirí.

Gramadach	**Samplaí**
Aidiachtaí	Arán Francach Fíon Spáinneach Bia Iodálach Beoir Ghearmánach
An modh coinníollach	Bheadh/ní bheadh *(Is leor na samplaí seo)*
Na réimíreanna *an-* agus *ró-*	An-bhlasta An-deas Róthrom Róspíosrach
An réamhfhocal *do*	Do Mháire D'Anna Don mhilseog Don dinnéar Don oíche

Stór focal	**Samplaí**
Cineálacha bia	Bia Iodálach, Bia Síneach, Bia Indiach Bia Francach
Bia	Úll, oráiste, banana, piorra, líomóid Piobar dearg/buí/glas Tráta/trátaí Pónairí Brocailí Cabáiste Leitís Muiceoil, bagún, ispín/ispíní, mairteoil uaineoil, liamhás Turcaí Lacha Bia mara Breac (geal) Trosc Diúilicín Bruite (prátaí bruite) Friochta (uibheacha friochta) Rósta (sicín rósta) Bácáilte (brádán bácáilte)
Aidiachtaí	Úr Milis Uisciúil Géar Searbh Mall (seirbhís mhall)
Ginearálta	Feoilséantóir/veigeatóir Slisín/slisíní Salann Piobar An tseirbhís Síneadh láimhe Anlann Gairleog Cnónna

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht A rá cén cineál bia a thaitníonn leo, glacadh le cuireadh nó diúltú do chuireadh agus cúiseanna a thabhairt má dhiúltaíonn siad. Tábla a chur in áirithe, béile a ordú agus ceisteanna a chur faoin bhia chomh maith le tuairimí a chur in iúl faoi bhéile. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Formhór na bhfocal agus na nithe a bhíonn le fáil ar ghnáth-bhiachlár a thuiscint. Cuirí chuig ócáidí éagsúla a thuiscint. ***Scríobh*** Nóta nó teachtaireacht shimplí ríomhphoist a chur chuig cairde/gaolta le cuireadh chun dinnéir a thabhairt dóibh. Freagra diúltach/dearfach a chumadh ar a leithéid de chuireadh.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 9: An saol laethúil

Feidhmeanna		**Samplaí**
9.1	Ag lorg agus ag tabhairt eolais faoi cé a dhéanann obair an tí.	Cé a dhéanann an chócaireacht? Déanann mo pháirtí an chócaireacht agus déanaimse an gharraíodóireacht. Tugann na páistí aire do na peataí.
9.2	Ag déanamh cur síos ar obair an tí.	Déanaim na héadaí a ní gach Luan. Bíonn orm na héadaí a iarnáil ag an deireadh seachtaine.
9.3	Ag fiafraí de dhaoine cad a dhéanann siad ag amanna faoi leith agus ag freagairt na ceiste sin.	Cad é a dhéanann tú ar maidin de ghnáth? Nuair a bhíonn an aimsir olc, tugaim síob chuig an scoil do na páistí. Déanaim an tsiopadóireacht luath ar maidin. Casaim le mo chuid deirfiúracha le haghaidh lóin gach Máirt. Bíonn orm dul go dtí an banc agus oifig an phoist uair sa tseachtain. Cad é a dhéanann tú san oíche? De ghnáth, cabhraím le mo chuid páistí an obair bhaile a dhéanamh. An bhfeiceann tú do chuid garpháistí go minic? Tagann siad ar cuairt chugam uair sa choicís nó mar sin.
9.4	Ag fiafraí de dhaoine an bhfuil scéal nuachta ar bith acu.	An bhfuil nuacht ar bith agat?
9.5	Ag déanamh cur síos ar rudaí a tharla.	Rugadh leanbh, cailín beag, do m'iníon Bríd, arú aréir. D'éirigh liom sa scrúdú tiomána an tseachtain seo caite. Chaill Micheál a phost le gairid. Fuair col ceathrar liom bás i Meiriceá le gairid.
9.6	***5.*** I ndiaidh drochscéal a chloisteáil.	Tá brón orm sin a chloisteáil. Sin drochscéala. Comhghairdeas, is dea-scéala é sin.

9.7	I ndiaidh dea-scéala a chloisteáil.	Go maire tú an dea-scéala. Tá mé sásta sin a chloisteáil.
Gramadach		**Samplaí**
An t-ainm briathartha i gciall an infinidigh		Caithfidh mé an teach a ghlanadh. Ba cheart do Sheán na fuinneoga a ní. Ba mhaith liom an seomra suí a phéinteáil.
Mo + cuid		Mo chuid deartháireacha Mo chuid deirfiúracha
An réimír *droch-*		Drochscéal Drochthimpiste Drochaimsir
Stór focal		**Samplaí**
Obair an tí		Glanaim an teach. Ním na soithí. Péinteálaim na ballaí. Gearraim an féar. Ním na fuinneoga. Scuabaim an t-urlár. Déanaim na héadaí a iarnáil. Déanaim an tsiopadóireacht. Réitím/ullmhaím béile. Cuirim litreacha sa phost. Cuirim airgead sa bhanc. Cuirim peitreal sa ghluaisteán. Téim ar Aifreann. Téim chuig an ghruagaire.
Baill den teaghlach		Garpháiste/garpháistí Gariníon/gariníonacha Garmhac/garmhic Páirtí (mo pháirtí)
Peataí		Cat Puisín/piscín Madra Coileán
Tréimhsí ama		Ar maidin San iarnóin Tráthnóna San oíche Uair/dhá uair/cúpla uair sa tseachtain/choicís/mhí/bhliain Gach Luan/gach Máirt…

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Cur síos a dhéanamh ar na gnáthrudaí a dhéanann siad féin agus daoine eile sa teach ó lá go lá. Cur síos a dhéanamh ar rudaí a tharla ina saol le gairid agus comhghairdeas nó comhbhrón a dhéanamh le duine nó le daoine eile. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Teachtaireachtaí simplí buíochais, comhghairdis agus bróin a thuiscint. Cur síos simplí faoin ghnáthshaol laethúil a thuiscint, chomh fada agus nach bhfuil aon saineolas nó téarmaí speisialta in úsáid. ***Scríobh*** Teachtaireachtaí simplí buíochais, comhghairdis agus bróin a scríobh. Cur síos simplí a scríobh faoi na rudaí a dhéanann siad ó lá go lá.

Topaic 10: Cúrsaí siopadóireachta

Feidhmeanna		Samplaí
10.1	Ag rá go gcaithfidh tú ball nua éadaigh a cheannach.	Tá bróga úra ag teastáil uaim. Caithfidh mé cóta báistí a cheannach. Tá an ceann seo caite.
10.2	Ag rá go gcaithfidh tú rud éigin a cheannach don teach.	Caithfidh mé pluid nua a cheannach don leaba. Tá tuáillí nua de dhíth orm.
10.3	Ag rá go gcaithfidh tú bronntanas a cheannach do dhuine.	Tá breithlá Shíle ann gan mhoill; caithfidh mé bronntanas a cheannach di. Tá Micheál ag éirí as an obair an tseachtain seo chugainn; caithfidh mé rud éigin a cheannach dó. Bhog Máire isteach sa teach nua le gairid, caithfidh mé bronntanas a cheannach di.
10.4	Ag lorg tuairimí daoine eile maidir le bronntanais.	An dóigh leat gur mhaith léi scairf dheas? Sin smaoineamh maith, is breá léi rudaí mar sin. An dtaitneodh uaireadóir leis, meas tú? Tá mé cinnte go dtaitneodh. An gceapann tú gur mhaith le Sorcha slabhra? Tá mé cinnte gur mhaith. Is breá léi seodra.
10.5	Ag cur tuairimí in iúl faoi earraí.	Tá dath deas ar na pluideanna sin. Tá na hearraí sa siopa seo i bhfad róchostasach. Bheadh na fáinní cluas sin foirfe d'Áine.
10.6	Ag cur tuairimí in iúl faoi éadaigh.	Sílim go bhfeileann an dath glas sin duit. Tá an geansaí sin go hálainn ort. Is dóigh liom go bhfuil an gúna sin róscaoilte ort. Tá an sciorta seo beagáinín rótheann orm.
10.7	Ag cur agus ag freagairt ceisteanna le linn duit a bheith ag ceannach éadaí.	Ar mhaith leat uimhir/méid eile? B'fhéidir go mbeadh uimhir a dó dhéag níos fearr. Ar mhaith leat dath eile a thriail? Rud éigin níos dorcha, b'fhéidir?

		Cén uimhir bróige a chaitheann tú? Uimhir a hocht, de ghnáth. An bhfuil sé iontach costasach? Tá sé costasach go leor, céad fiche euro.

Gramadach	**Samplaí**
Céimeanna comparáide na haidiachta *(rialta agus neamhrialta)*	Níos faiseanta Níos oiriúnaí Níos giorra
ag teastáil + ó	Ag teastáil… uaim/uait/ uaidh/uaithi/ uainn/uaibh/uathu
uimhreacha *(os cionn 100)*	Céad fiche euro Dhá chéad caoga is sé euro Trí chéad seasca is cúig euro
An modh coinníollach (*na briathra* taitin*,* bí *agus* caith)	An dtaitneodh scairf le Máire? Thaitneodh/ní thaitneodh. Is dóigh liom go dtaitneodh. An mbeadh an scairf seo níos fearr? Bheadh /ní bheadh. Ní chaithfinn léine mar sin.

Stór focal	**Samplaí**
Earraí tí	Pláta/plátaí Cupán/cupáin Gloine/gloiní Fochupán/fochupáin Forc/foirc Scian/sceana Spúnóg/spúnóga Sáspan/sáspain Crúiscín/crúiscíní Mias/miasa Babhla/babhlaí Citeal Pluid/pluideanna Piliúr/piliúir Braillín/braillíní Tuáille/tuáillí
Éadaigh	Blús Scairf Riteoga Cuaráin Buataisí Cíochbheart Crios Lámhainní/miotóga Culaith spóirt Éadaí samhraidh Éadaí geimhridh
Seodra	Uaireadóir Slabhra Bráisléad Fáinne Fáinní cluas
Aidiachtaí	Dúghorm Airgead Ór Faiseanta Seanfhaiseanta Caite

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht A rá cén fáth a gcaithfidh siad rud éigin a cheannach, mar shampla bronntanais, éadaigh agus earraí tí. Tuairimí a lorg agus a chur in iúl maidir le bronntanais, éadaigh agus earraí tí. A bheith in ann cabhrú le daoine agus iad ag ceannach éadaigh. A bheith in ann a ngnó a dhéanamh i siopaí. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***6.*** ***Léamh*** Uimhreacha a thuiscint i gcomhthéacs praghsanna agus uimhreacha bróige, agus araile. ***Scríobh*** Liosta siopadóireachta a scríobh dóibh féin nó do dhaoine eile.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 11: An duine

Feidhmeanna		Samplaí
11.1	Ag ainmniú baill éagsúla den chorp.	Gualainn/guaillí Uillinn Ucht
11.2	Ag fiafraí de dhaoine cad é mar a bhraitheann siad agus ag freagairt na ceiste sin.	Conas a bhraitheann tú, a Phádraig? Níl mé rómhaith, tá mé ag dul faoi scian an tseachtain seo chugainn. Tá mé ag mothú i gceart arís.
11.3	Ag rá cad atá cearr le duine.	Tá fadhbanna croí aige. Dhóigh sé a láimh sa mhonarcha inné ach tá sé ag teacht chuige féin anois. Tá drochdhóigh uirthi; bhí taom croí aici le déanaí.
11.4	Ag labhairt faoi phleananna atá agat.	Tá mé chun éirí as na toitíní sa bhliain nua. Caithfidh mé níos mó torthaí agus glasraí a ithe. Tá sé i gceist agam níos mó aclaíochta a dhéanamh.
11.5	Ag cur ceiste faoi phearsantacht duine.	Cén cineál duine é Seán? Cén saghas duine atá inti, meas tú? Céard a cheapann tú de Phádraig?
11.6	Ag cur síos ar phearsantacht duine.	Tá sé lách. Tá an chuma uirthi go bhfuil sí faiteach. Sílim go mbíonn sé ardnósach uaireanta. Is breá liom é. Tá sé an-ghreannmhar.
11.7	Ag cur mothúchán in iúl.	Bhí ionadh orm nuair a chuala mé an scéal. Tá brón orm gur chaill tú do phost. Tá áthas orm go bhfuil tú in ann bualadh liom.
11.8	Ag cur agus ag freagairt ceisteanna faoi mhothúcháin.	An bhfuil tú neirbhíseach faoin scrúdú tiomána? Níl, i ndáiríre. Bím ag cleachtadh gach lá. An raibh tú sásta leis an scrúdú? Ní raibh. Mheas mé go raibh sé an-deacair ar fad.

		Caithfidh sé go bhfuil tú ag súil leis na laethanta saoire. Tá mé ag súil go mór leo.

Gramadach	**Samplaí**
Forainmneacha réamhfhoclacha An aidiacht shealbhach	Tá brón orm. Tá eagla orm roimh… Tá amhras orm faoi… Mo/do/a/a/ár/bhur/a
Stór focal	**Samplaí**
Páirteanna den cholainn	Gualainn/guaillí Com Leiceann/pluc Muineál Ucht (brollach) Uillinn Caol na láimhe Cromán/corróg Más/leis Fabhra/fabhraí Mala/malaí Na scamhóga Na duáin An t-ae An croí
Cúrsaí tinnis	Fadhbanna croí/sna scamhóga… Taom croí Ailse Plúchadh Airtríteas Stróc Obráid/dul faoi scian Oideas dochtúra Cógais leighis
Tréithe	Lách Faiteach (cúthail) Féinmhuiníneach Greannmhar Ciallmhar Fial Ionraic Leisciúil Leithleach

	Foighneach Ciúin Réchúiseach Éirimiúil Ardnósach
Mothúcháin	Áthas Brón Lúcháir Fearg Eagla Náire Díomá Ionadh/iontas Bród Éad

Beidh na hiarrthóirí ábalta…

Labhairt agus éisteacht
Cur síos ar an chuma atá ar dhuine, ceisteanna a chur ar dhaoine faoina sláinte féin agus faoi shláinte daoine eile agus labhairt faoi na pleananna atá acu maidir le sláinte agus cúrsaí aclaíochta. Ceisteanna a chur faoi phearsantacht agus faoi mhothúcháin agus cur síos a thabhairt ar na rudaí céanna. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí.

7.

Léamh
Cur síos faoi na hábhair thuas a thuiscint in ailt agus in ábhair eile, chomh fada agus nach mbaintear úsáid as an iomarca saintéarmaí.

Scríobh
Cur síos simplí a scríobh faoi thinneas, mar shampla i nóta nó i dteachtaireacht ríomhphoist chuig fostóir ag míniú cén fáth nach mbeidh siad i láthair ag an obair.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 12: Coinní agus socruithe

Feidhmeanna		Samplaí
12.1	Ag déanamh coinne (*foirmeálta*)	Ba mhaith liom coinne a dhéanamh leis an Uasal Ó Dúill, le do thoil. Cinnte, beidh sé saor maidin amárach. An mbeidh a haon déag ceart go leor? Beidh sé sin go breá, go raibh maith agat.
12.2	Ag déanamh coinne (*neamhfhoirmeálta*)	An rachaimid chuig an phictiúrlann anocht? Ba bhreá liom é sin. Cad é atá ar siúl? Scannán nua le Mike Leigh. Deirtear go bhfuil sé go maith. Tá ticéid agam don dráma *Translations*, le Brian Friel. Ar mhaith leat dul ann san oíche amárach? Ba bhreá liom é sin, ach ar an drochuair, beidh mé ag obair mall amárach.
12.3	Ag cur leibhéil éagsúla dóchúlachta in iúl.	Seans maith go mbeidh mé cúpla nóiméad déanach. Is dócha go mbeidh Pól déanach mar tá coinne aige.
12.4	Ag cur cruinniú ar athlá nó ar ceal.	Tá brón orm. Caithfidh mé an cruinniú sin a chur siar mar gheall ar an drochaimsir. Tá brón orm. Caithfidh mé an cruinniú sin a chur ar ceal mar tá mo mháthair tinn. Ní bheidh an cruinniú ar siúl inniu de bharr go bhfuil an bainisteoir tinn.
12.5	Ag cur bróin in iúl.	Is trua liom é sin. Ní maith liom do scéal. Tá brón orm sin a chloisteáil. Ní maith liom do bhris.
12.6	Ag gabháil leithscéil agus ag tabhairt freagra ar leithscéal.	Tá brón orm ach ní bheidh mé i láthair ag an chruinniú anocht. Tá sé sin ceart go leor. Ná bí buartha. Gabh mo leithscéal, ach ní bheidh am agam casadh leat amárach.

		Is cuma faoi sin. Déanfaimid é an tseachtain seo chugainn.

Gramadach	**Samplaí**
Ainmfhocal firinscneach a thosaíonn le guta + réamhfhocal roimhe	An tUasal Ó Dúill Ag caint leis an Uasal Ó Dúill An tUachtarán Bhí coinne agam leis an Uachtarán.
An t-infinideach agus cuspóir	Ba mhaith liom coinne a dhéanamh. Tá brón orm an scéal sin a chloisteáil. Caithfimid socrú a dhéanamh. Ba mhaith liom bronntanas a cheannach do Mháire.
An aimsir fháistineach den bhriathar *(rialta agus neamhrialta)*	An mbeidh tú ann? Beidh/ní bheidh. Cuirfidh mé an litir sa phost.
Caint indíreach *(an modh coinníollach in áit na haimsire fáistiní – roinnt bheag briathra)*	Dúirt Seán go gcaithfeadh sé imeacht go luath. Dúirt sé nach mbeadh sé déanach.

Stór focal	**Samplaí**
Féach: Aonad 5 Taisteal agus laethanta saoire *Aonad 7 Caitheamh aimsire (spórt agus ceol)* *Aonad 9 An saol laethúil*	

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Coinne nó socrú foirmeálta nó neamhfhoirmeálta a dhéanamh le duine nó daoine eile. Coinne nó socrú a chur ar ceal nó ar athlá, brón a chur in iúl agus leithscéal a ghabháil agus freagra a thabhairt ar leithscéal. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***8.*** ***Léamh*** Nótaí, litreacha, teachtaireachtaí ríomhphoist, fógraí agus araile a bhaineann le coinní agus socruithe a léamh agus a thuiscint, chomh fada agus nach bhfuil aon saintéarmaí in úsáid iontu. ***Scríobh*** Nótaí, litreacha, agus teachtaireachtaí ríomhphoist simplí a scríobh ag déanamh socruithe bunúsacha maidir le coinní agus cruinnithe.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 13: Ag foghlaim teangacha

Feidhmeanna		**Samplaí**
13.1	Ag fiafraí de dhaoine cad iad na teangacha atá acu agus ag freagairt na ceiste sin.	Cad iad na teangacha atá agat? Tá Iodáilis agam agus tá mé ag déanamh staidéar ar an Ghearmáinis faoi láthair
13.2	Ag fiafraí de dhaoine faoin eolas atá acu ar theangacha faoi leith agus ag freagairt na ceiste sin.	An bhfuil Spáinnis ar do thoil agat? Tá, tá mé líofa. An féidir leat Gearmáinis a labhairt? Is féidir, ach níl mé rómhaith.
13.3	Ag labhairt faoi do chumas i dteangacha faoi leith.	Tá mé ag foghlaim Gaeilge. Tá rud beag Gaeilge agam. Tá mé in ann Iodáilis a labhairt go maith. Tuigim an Fhraincis ach ní féidir liom í a scríobh. Tá Gearmáinis mhaith agam.
13.4	Ag cur tuairimí in iúl faoi fhoghlaim teanga.	Tá an ghramadach an-deacair. Sílim go bhfuil na fuaimeanna an-chasta. Is breá liom na canúintí difriúla. Níl na focail ródheacair.
13.5	Ag déanamh comparáid idir teangacha.	Cé acu is fearr leat an Ghaeilge nó an Fhraincis? An Ghaeilge; tá sí níos fusa. Cé acu is fusa, an Spáinnis nó an Iodáilis? Is dóigh liom go bhfuil an ghramadach níos fusa san Iodáilis. Is dóigh liom go bhfuil an Spáinnis níos casta ná an Iodáilis. Measaim go bhfuil sé níos fusa an Fhraincis a thuiscint ná an Spáinnis.
13.6	Ag labhairt faoi chúrsaí teanga.	Rinne mé cúrsa i nGaeltacht Dhún na nGall ag an Cháisc. Rinne mé cúrsa deireadh seachtaine le gairid. Tá mé ag freastal ar rang oíche sa chathair faoi láthair.
13.7	Ag lorg tuairimí agus ag cur tuairimí in iúl faoi chúrsaí agus ranganna teanga.	Ar thaitin an cúrsa leat? Thaitin. Bhí sé iontach.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

		Thaitin an cúrsa ar an Cheathrú Rua go mór liom. D'fhoghlaim mé a lán sa rang. Bhí an múinteoir an-mhaith ar fad. Bhí an rang leadránach. Bhí an-bhéim ar an ghramadach.
13.8	Ag cur ceisteanna faoi scrúdú agus ag freagairt ceisteanna faoin ábhar sin.	An ndearna tú aon scrúdú Gaeilge fós? Rinne mé Bonnleibhéal 2 (A2) an bhliain seo caite. Bhí sé ceart go leor ach bhí an scrúdú measartha deacair.
13.9	Ag lorg cabhrach sa rang teanga.	Abair é sin arís, le do thoil. Cén Ghaeilge atá ar...? Cad é mar a deirtear… as Gaeilge? Cén fáth a bhfuil séimhiú/urú ansin?

Gramadach	**Samplaí**
An t-alt + ainmfhocal	An Pholainnis An Ghearmáinis An tSeapáinis An tSínis
Ainmfhocal + aidiacht	Fraincis mhaith Gearmáinis mheasartha
Ainmfhocal iolra + aidiacht	Fuaimeanna difriúla Teangacha deacra
Céimeanna comparáide na haidiachta	Deacair – níos deacra Furasta – níos fusa
Caint indíreach	Feictear dom nach bhfuil… Is dóigh léi go bhfuil…
An tuiseal ginideach tar éis an ainm bhriathartha *(Is leor a bheith in ann é a aithint ag an leibhéal seo.)*	Ag foghlaim Gearmáinise Ag labhairt Spáinnise

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Stór focal	**Samplaí**
Teangacha *(chomh maith leis na teangacha atá ar eolas ag na hiarrthóirí)*	Gaeilge na hAlban (Gàidhlig) Breatnais/an Bhreatnais Rúisis/an Rúisis Polainnis/an Pholainnis Gréigis/an Ghréigis Portaingéilis/an Phortaingéilis Sínis/an tSínis Seapáinis/an tSeapáinis
Scrúduithe Ceantair Ghaeltachta	An scrúdú/na scrúduithe An scrúdú cainte An scrúdú éisteachta An scrúdú scríofa An scrúdú léitheoireachta. Gaeltacht Dhún na nGall Gaeltacht Chonamara Gaeltacht na Mumhan Gaeltacht na Mí Gaeltacht Mhaigh Eo An Ghaeltacht Na Gaeltachtaí Muintir na Gaeltachta

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht A rá cad iad na teangacha atá ar a dtoil acu agus labhairt faoin chumas atá acu sna teangacha sin. Tuairimí faoi theangacha a lorg agus a fhreagairt agus comparáidí simplí a dhéanamh eatarthu. Cur síos simplí a dhéanamh ar ranganna teanga atá déanta acu nó atá á ndéanamh acu chomh maith le tuairimí a lorg agus a chur in iúl faoi ranganna teanga. Cabhair a lorg ón mhúinteoir agus ó mhic léinn eile sa rang teanga. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***9.*** ***Léamh*** An buneolas a bhaineann le cúrsaí/ranganna teanga a thuiscint. Cur síos simplí a thuiscint (in ailt agus in ábhair eile) faoi thaithí daoine eile ar theangacha a fhoghlaim.   ***Scríobh*** Píosa simplí a scríobh faoi na teangacha atá acu agus an cumas atá acu sna teangacha sin.

Topaic 14: Caitheamh aimsire

Feidhmeanna		**Samplaí**
14.1	Ag fiafraí de dhaoine an mbreathnaíonn siad ar an teilifís go minic agus ag freagairt na ceiste sin.	An mbreathnaíonn tú ar an teilifís go minic? Breathnaím ar an nuacht anois is arís. Ní bhreathnaíonn. Is fearr liom éisteacht le cláir cheoil ar an raidió.
14.2	Ag fiafraí de dhaoine an dtaitníonn cineál áirithe cláir leo agus ag freagairt na ceiste sin.	An maith leat na sobail? Is fuath liom iad. Tá siad an-leadránach. An dtaitníonn cláir spóirt leat? Taitníonn uaireanta, nuair a bhíonn galf nó rugbaí ar siúl.
14.3	Ag fiafraí de dhaoine cén t-ábhar léitheoireachta a thaitníonn leo agus ag freagairt na ceiste sin.	A Shéamais, is breá leatsa a bheith ag léitheoireacht, cén cineál leabhair a thaitníonn leat? Is maith liom gach cineál leabhair i ndáiríre. Is breá liom úrscéalta. Gearrscéalta is mó a thaitníonn liom.
14.4	Ag fiafraí de dhaoine ar léigh siad leabhar faoi leith agus ag freagairt na ceiste sin.	Ar léigh tú an leabhar nua le Micheál Ó Conghaile? Léigh; thaitin sé gó mór liom. Ar léigh tú aon rud le Nuala Ní Dhomhnaill? Níor léigh. Níl mé róthógtha le filíocht. Is fearr liom prós.
14.5	Ag fiafraí cad is ábhar do shaothar faoi leith agus ag freagairt na ceiste sin.	Cad is ábhar don leabhar sin? Scéal é faoi bhean óg as Conamara a chaith blianta fada ag obair in otharlann san Afraic.
14.6	Ag lorg tuairim duine.	Cad é a mheasann tú de Beckett? Cad é do thuairim de Edna O'Brien?
14.7	Ag cur tuairim in iúl.	Is dóigh liom go bhfuil sé go hiontach. Ceapaim nach scríbhneoir rómhaith é. Bhí an leabhar deireanach an-spéisiúil.
14.8	Ag aontú le tuairim duine eile.	Is fíor duit; tá sé an-ghreannmhar. Tá an ceart ar fad agat. Cinnte. Tá sé sin fíor.

14.9	Ag easaontú le tuairim duine eile.	Ní aontaím leis sin. Measaim féin go bhfuil sé go maith. Ní dóigh liom go bhfuil sé sin fíor.
14.10	Ag cur comhairle ar dhuine.	Mholfainn duit an leabhar sin a léamh. Ba cheart duit an leabhar sin a léamh.

Gramadach	**Samplaí**
Na foirmeacha treise den fhorainm réamhfhoclach *le*	Is dóigh liomsa An dóigh leatsa…?
An modh coinníollach	Mholfainn duit.. An molfá dom…?
An tuiseal ginideach mar a dtagann dhá ainmfhocal le chéile *(Ag an leibhéal seo, is leor do na hiarrthóirí a bheith in ann an tuiseal ginideach a aithint. Féach na samplaí.)*	Clár ceoil Dráma grinn Tús an chláir Ainm an údair

Stór focal	**Samplaí**
Léitheoireacht	Nuachtán/nuachtáin Iris/irisí/iriseoir Úrscéal/úrscéalta Gearrscéal/gearrscéalta Dán/dánta Dráma/drámaí Údar/an t-údar/údair Scríbhneoir/an scríbhneoir/scríbhneoirí File/an file/filí Drámadóir/an drámadóir/drámadóirí
Cineálacha cláir	An nuacht Clár spóirt Clár ceoil Clár cainte Clár grinn Sobalchlár Cartún Clár cúrsaí reatha

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Labhairt faoi na cineálacha cláir raidió agus teilifíse a thaitníonn agus nach dtaitníonn leo. A rá cad iad na cineálacha leabhair/irisí a léann siad agus tuairimí a nochtadh i dtaobh cineálacha faoi leith leabhair/irisí. Cur síos simplí a dhéanamh ar ábhar saothair faoi leith. Díospóireacht shimplí a bheith acu le duine/daoine eile faoi na hábhair seo. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Na príomhsmaointe in ailt faoin ábhar seo a thuiscint, chomh fada agus nach mbaintear úsáid as aon saintéarmaí. An buneolas i sceidil raidió nó teilifíse a thuiscint. ***Scríobh*** Cur síos simplí a scríobh faoin spéis atá acu féin sa léitheoireacht agus i gcláir raidió agus teilifíse.

© Lárionad na Gaeilge, Ollscoil Mhá Nuad

Topaic 15: Ag labhairt faoin am atá amach romhainn

Feidhmeanna		**Samplaí**
15.1	Ag fiafraí de dhaoine faoi na pleananna atá acu don deireadh seachtaine agus ag freagairt na ceiste sin.	An bhfuil aon rud socruithe agat don deireadh seachtaine, a Shéamais? Tá mé ag dul siar go Gaillimh. Níl i ndáiríre, ach sílim go bhfuil mo chara Aoife ag teacht ar cuairt. Tá mé féin agus Pól ag dul ó thuaidh go Béal Feirste ar feadh cúpla lá.
15.2	Ag fiafraí de dhaoine faoi na pleananna atá acu d'ócáidí faoi leith agus ag freagairt na ceiste sin.	An bhfuil aon rud beartaithe agat don Cháisc fós? Má bhíonn an aimsir go deas, rachaidh mé siar go Gaillimh. An bhfuil aon phleananna agat don Nollaig, a Phóil? Má bhíonn an t-airgead agam, rachaidh mé go Londain.
15.3	Ag moladh rud faoi leith a dhéanamh agus ag glacadh le moladh nó ag diúltú do mholadh.	Cad faoi dul go dtí an phictiúrlann anocht? Sin smaoineamh maith. An rachaimid amach le Seán agus Micheál anocht? B'fhéidir san oíche amárach mar tá mise ag obair anocht. Níl fonn orm tiomáint go Gaillimh amárach, an dtógfaimid an traein? Cinnte, beidh sé go breá.
15.4	Ag iarraidh ar dhaoine gar a dhéanamh agus ag cur in iúl go bhfuil nó nach bhfuil tú sásta gar a dhéanamh.	An ndéanfaidh tú gar dom? Déanfaidh, cinnte. An rachaidh tú go dtí an banc dom? Rachaidh mé níos moille mar tá coinne agam anois. An bhfaighidh tú cúpla rud san ollmhargadh dom? Gheobhaidh, cinnte.

Gramadach	**Samplaí**
An aimsir láithreach + an t-ainm briathartha leis an aimsir fháistineach a chur in iúl	Tá mé ag casadh le Seán amárach. An bhfuil tú ag imeacht don Nollaig? Tá siad ag teacht anseo amárach.
Ag cur gluaiseachta in iúl	Ag dul siar Ag dul soir Ag dul ó thuaidh Ag dul ó dheas
Ag baint úsáide as *má* le cur síos ar an am atá le teacht	Má bhíonn an t-am agam, rachaidh mé go Béal Feirste. Má théann tú go dtí an siopa, faigh nuachtán dom, le do thoil.
An aimsir fháistineach den bhriathar (*briathra rialta agus neamhrialta*)	Beidh mé sa Spáinn ar feadh seachtaine. An mbeidh tú ag dul thar lear ag an Nollaig? Beidh/ní bheidh.
Stór focal	**Samplaí**
Féach: Aonad 5 Taisteal agus laethanta saoire *Aonad 12 Coinní agus socruithe*	

Beidh na hiarrthóirí ábalta…
Labhairt agus éisteacht Labhairt faoi na pleananna atá acu don deireadh seachtaine agus d'ócáidí eile i gcaitheamh na bliana. Moltaí a dhéanamh maidir le pleananna agus glacadh le moladh. Diúltú do mholadh agus cúiseanna a thabhairt leis an diúltú sin nó moladh eile a dhéanamh. Iarraidh ar dhuine gar a dhéanamh dóibh agus a chur in iúl go bhfuil siad nó nach bhfuil siad sásta gar a dhéanamh do dhuine eile. Ceisteanna agus cur síos measartha bunúsach a bhaineann leis na nithe thuas a thuiscint, chomh fada is nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Léamh*** Nótaí, litreacha, teachtaireachtaí ríomhphoist, fógraí agus ábhair eile a bhaineann le pleananna agus socruithe a léamh agus a thuiscint, chomh fada agus nach n-úsáidtear aon saintéarmaí. ***Scríobh*** Nótaí, teachtaireachtaí ríomhphoist, litreacha simplí a scríobh ag déanamh socruithe bunúsacha maidir le socruithe, coinní agus araile.

3. Guidelines for Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)

3.1 General information

- The examination for full accreditation is a number of times a year in Maynooth University and in other centres in Ireland.. All current information relating to dates, examination centres, application forms, etc. is available on this website.
- All instructions and rubrics on the examination paper are in Irish.
- Candidates will not be allowed to bring a dictionary into the examination hall.
- Consult the Frequently Asked Questions section of this website if you have any questions. Further information can be obtained from Lárionad na Gaeilge, Maynooth University, Co Kildare, Ireland (01) 7083737 or teanga@nuim.ie
- As well as studying the specifications found in the second part of this document, candidates are also advised to familiarize themselves with the following documents that can be found at www.teg.ie: Sample papers for Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1) and Chief Examiner's Report for Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1).

Grading

The final mark a candidate receives in *Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)* is an aggregate of the marks obtained in each of the four components of the examination (listening, speaking, reading and writing). Candidates will also receive a breakdown of the mark obtained in each component. There is no minimum pass mark for individual components.

Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)	
80 - 100%	Pass with distinction
65 - 79%	Pass with merit
50 - 64%	Pass
0 - 49%	Fail

Examination components

The examination includes four components: speaking, listening, reading and writing. The marks are distributed as follows:

Scrúdú Mheánleibhéal 1 (B1)	
• Speaking	30%
• Listening	25%
• Reading	25%
• Writing	20%

The different components are described in detail below. Candidates are advised to carefully study the sample papers also available on this website.

3.2 Listening comprehension

General information

- This part of the exam lasts for approximately 30 minutes.
- The three main dialects will feature but none of the speakers will have a very strong regional accent.
- Candidates will have 5 minutes to read the questions before the recording is played.
- Each text will be played twice. There will be a break between each item being played and additional time between the questions.
- It is not necessary to write complete sentences.
- Where written answers are called for, the candidates must supply them in Irish. Marks will not be deducted for misspelling as long as what is written is comprehensible.
- At this level, candidates will hear some redundant speech and some phrases not included in the syllabus but which are not essential in answering the questions.
- Candidates are asked to take care with their handwriting.
- There are 4 questions in the listening comprehension component.

Question	***Number of items***	***Type of text***	***Format of answers***	***Number of marks***	***Focus of the task***
1	6	3 announcements	Short answer/ multiple choice answer	12	Listening to identify key information (time, date, place, event etc.)
2	6	3 short conversations (between friends and relations or employer/ worker, shop assistant / customer etc.)	Short answer/ multiple choice answer	12	Listening for specific information and detailed meaning.
3	6	Interview from a radio programme	Short answer / multiple choice answer	12	Listening to identify details and opinions.

4	6	A longer informal conversation between friends/ relations or co-workers	Multiple choice answer, (choice between true/false/ not stated)	12	Listening for detailed meaning and to recognize the views and opinions of the speakers.

Marking

- Each question in each section carries two marks. This gives a total of 48 marks, which represents 25% of the whole examination.
- In multiple choice questions candidates are reminded that they can only tick one box. Candidates who tick more than one box will not be awarded any marks, regardless of whether or not they choose the correct answer. In the short-answer questions spelling inaccuracies are accepted as long as the words written are recognisable.

3.3 Reading comprehension

General information

- The reading and writing components last 90 minutes in total. The time that candidates should allocate to the different components or individual tasks is not specified.
- Candidates are asked to take care with their handwriting.
- There are 3 questions in the reading comprehension component.

Please note that from 2022 **Question 1** in the **Reading Comprehension** will be replaced by a new question type. After analysing feedback from candidates, a decision was made to replace the former question, which was an information matching exercise. All Meánleibhéal 1 (B1) Reading exams subsequent to and including 2022 will include a new Question 1. This new question consists of 5 short texts (emails, notes, notices etc.). Accompanying each text is a single multiple-choice question with three options (A, B or C). Candidates must read each text and choose the most appropriate option. Scrúdú samplach 1 and Scrúdú samplach 2 have both been updated to include samples of the new question.

Question	*Number of items*	*Type of text*	*Format of answers*	*Number of marks*	*Focus of the task*
1	5	Short texts (emails/notices/notes etc.) **NEW**: 2022	Multiple choice answer (3 options))	10	Reading to find specific information.

2	7	An informal letter, newspaper/magazine article, extract from a website or passage from a book or brochure	Multiple choice answer (3 options) / short answer	14	Reading to find specific information, and to identify views and opinions.
3	8	Newspaper or magazine article	Multiple choice answer (3 options) / short answer	16	Reading to find specific information, and to identify views and opinions.

Marking

- Each question in each section carries two marks. This gives a total of 40 marks, which represents 25% of the whole examination.
- Candidates are strongly advised to adhere to the instructions in order to minimise their chances of losing marks.
- Where written answers are called for, the candidates must supply them in Irish. Marks will not be deducted for misspelling as long as what is written is comprehensible.

3.4 The writing examination

General information

- The reading and writing components last 90 minutes in total. The time that candidates should allocate to the different components or individual tasks is not specified.
- Candidates are asked to take care with their handwriting.
- There are 3 tasks in this component and candidates must attempt **all three.**

Question	*Number of items*	*Type of text*	*Format of answers*	*Number of marks*	*Focus of the task*
1	10	Email, short letter or note	Cloze test (open)	10	Providing appropriate lexical items. Grammatical accuracy and language structures.

2	1	Email or informal note	Guided writing task	15	Grammatical accuracy and language structures, in addition to textual coherence.
3	1	Informal letter	Guided writing task	25	Grammatical accuracy and language structures, in addition to textual coherence.

Additional information

Question 1

- There will be 10 gaps in the text with **one word** to be inserted in each case.
- Candidates must provide the correct initial mutation, where needed. For example:

*Bhuel bhí an **t-agallamh** agam ar an Luan agus ceapaim gur éirigh go maith liom cé go raibh roinnt de na ceisteanna deacair go leor.*

- The words provided by candidates must have the correct spelling.
- At times, there may be more than one suitable word. A number of different words could be used in the example below, e.g. *maithe*, *deasa*, *nua*, *oíche* and so on.

Beidh deireadh seachtaine iontach againn – tá go leor clubanna ____________ sa chathair anois.

Question 2

- Candidates must write **45-55 focal** in the space on the page.
- Marks will be deducted if candidates do not adhere to the prescribed word count.
- 3 content pointers will be given to direct candidates on what to write in the note/email/postcard. Candidates should ensure that they cover each of those pointers in their text.
- Care should be given to spelling, grammar and punctuation.

Question 3

- The candidates will read a section from a letter a friend has written them.

- The candidates must focus on certain questions or points in the letter and write a letter replying or giving whatever information or opinions were requested.
- Marks will be deducted if the candidates depart from the subject matter or if they don't adhere with the prescribed word count.
- Candidates must write approximately **120 words** in the space on the page.

Marking

- The writing test carries 50 marks, which accounts for 20% of the total exam marks.
- Task one is assessed on the grammatical accuracy and correct spelling of the word written by the candidate. The assessment criteria for the second task are grammatical accuracy and range of vocabulary. For the third task the assessment criteria is: grammatical accuracy, range of vocabulary, content (have all the points been addressed) layout/organization (the correct layout for a letter is used) and appropriateness (suitable greetings etc. are used).
- Examiners work from a comprehensive marking system. Examiners receive comprehensive training and standardization of marks is maintained by monitoring of examiners' performance.

3.5 The oral examination

General information

- Only one candidate is examined at any one time. The examination is carried out by two examiners. One of the examiners will concentrate exclusively on assessment throughout the examination and will not take part in the conversation. The other examiner will also be attentive to the candidate's performance but will ask the candidate questions and administer the tasks the candidate must perform.
- Every oral examination is recorded.
- Below is a description of the layout of the oral exam. We have created a video explaining the layout of the TEG B1 (Meánleibhéal 1) oral exam. You can Access the video here.

Part	*Time*	*Type of task*	*Language functions*
1	5 minutes	The candidate is asked questions about his/her daily life (place of residence, family, work, hobbies, future plans for holidays, study etc.)	Giving information and expressing opinions.
2	1 minute preparation	Role-play	Asking for information. Giving information.

	3-4 minutes	(1) Candidates are given a role-play card in the examination. There are key words on the card that relate to various scenarios (events/plans experiences etc.). Candidates are given one minute to read the information. Candidates must then answer questions posed by the examiner concerning the information on the card. (2) The examiner will have a role-play card with information that relates to a similar subject matter that was on the candidate's card. On this occasion the candidate will ask the examiner questions about the information depicted on his/her card. See sample materials.	Expressing opinions.
3	1 minute preparation 3-4 minutes	Telling a simple story: The candidate is given a series of six pictures and has one minute to study them. The candidate then describes what is happening in the pictures. The examiner may ask the candidate some questions if he/she feels that information has been left out or if additional information is required regarding any of the pictures.	Describing what is happening in a series of pictures. Giving information.

Additional information

Part 1

- Candidates are expected to express simple opinions relating to the topics, as well as describing things that have happened to them and plans that they have.
- Candidates are advised to avoid giving short answers but are instead encouraged to provide reasons and examples to develop and expand on their answers whenever possible.
- It is strongly recommended that candidates do not memorize chunks of material for this part of the oral exam.

Part 2

- Candidates will be given a role-play card in the oral exam and the examiner will then explain the task to the candidate. The candidate will be given **one minute** to read the information on the card.
- When answering the examiner's questions, candidates should base their answers on the information given on the card.
- When the first part of the task is completed, the candidate will be given the opportunity to ask the examiner questions regarding the information on the examiner's card. Although the details on the examiner's card will be different, the *scenario* will be similar to that on the examiner's card. See the Sample Oral Exam Materials son this website.

Part 3

- The examiner will give the candidate a picture, photograph, cartoon or a series of pictures, photographs or cartoons. The materials will relate to scenes and scenarios from normal, everyday life.
- Candidates will be given **one minute** to look at the pictures before being asked to provide a description of the material.
- Candidates should give a full description of what is depicted in the pictures (for example, what is happening and what the people are doing. Candidates at this level are not expected to refer to the wider context of the pictures or to comment on issues relating to the content. Candidates should not refer to things that are not actually depicted in the pictures.
- The examiner may ask the candidate some questions if he/she feels that information has been left out or if additional information is required regarding any of the pictures.
- Candidates should be able to give a comprehensive description of each of the pictures, one by one. Their account should be a coherent narrative of the related incidents depicted in the series of pictures.
- Candidates at this level are not expected to use specialised vocabulary. Marks will be awarded, however, to those that can adopt appropriate strategies such as paraphrase when they need to compensate for a missing word or when they fail to recall a specific word.
- Candidates are expected to demonstrate that they have the ability to organize and deliver prolonged and continuous speech.

Marking

- Candidates are assessed on a sustained performance during the whole examination and not on individual tasks. For candidates undertaking full accreditation the speaking component accounts for 30% of the total marks for this examination.
- In the Meánleibhéal 1 oral examination, examiners award marks according to five analytical criteria. These are: Grammatical accuracy, Vocabulary, Pronunciation, Fluency and Communication. There are two aspects to communicative ability. (1) The candidates' ability to deal reasonably effectively with basic conversation despite their vocabulary being limited, for example by asking someone to react to what they said, by stating that they

don’t understand and so on. (2) Basic sociolinguistic competences are also tested. The candidates should be able to make basic social contact by using forms used in greeting or taking leave, asking permission, expressing thanks, apologizing and so on.

- Examiners receive comprehensive training. A robust monitoring and standardisation process is in place to ensure the reliability of the marking process.